

HALI SEKTÖRÜ
2012 MAYIS
AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ

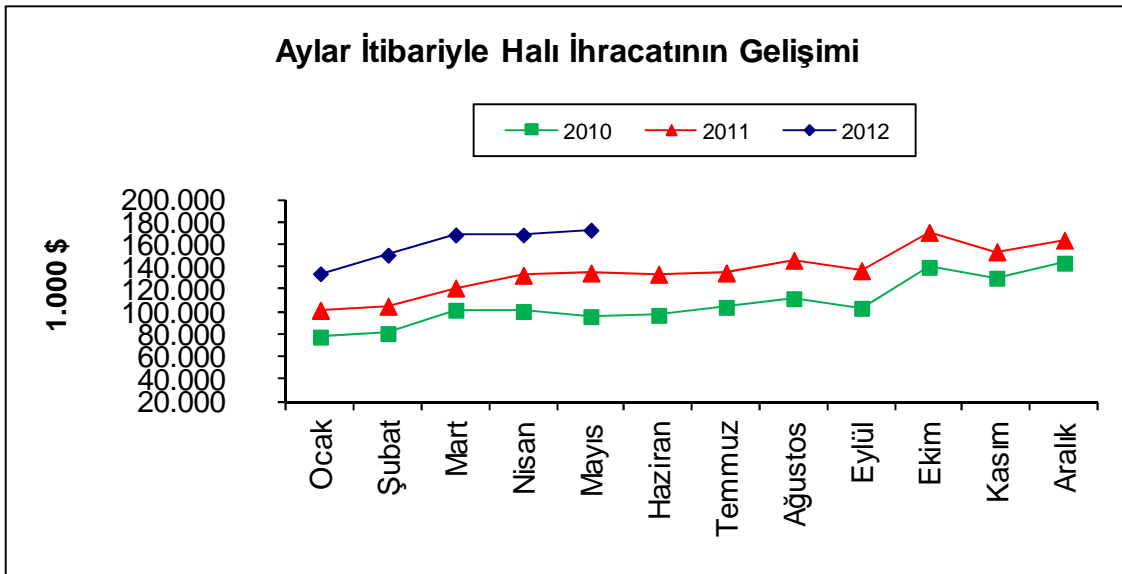
Haziran 2012

2012 YILI MAYIS AYINDA HALI SEKTÖRÜ İHRACATININ DEĞERLENDİRMESİ

Ülkemiz halı ihracatı 2011 yılını % 26,8 oranında artışla kapanmış ve 1 milyar 629,5 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. 2012 yılının ilk beş ayının sonunda ise, halı ihracatımız bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 33,4 artarak 793,3 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Tablo 2				
Aylar İtibariyle Halı İhracat Kaydı				
2010 - 2011 - 2012				
<i>Birim: 1000 \$</i>				
Aylar	YILLAR			2012/2011
	2010	2011	2012	% Değişim
Ocak	77.658	101.355	134.041	32,2
Şubat	80.596	105.020	150.525	43,3
Mart	101.550	121.291	168.599	39,0
Nisan	100.311	132.538	168.506	27,1
Mayıs	95.767	134.650	172.854	28,4
Haziran	96.784	133.607		
Temmuz	104.000	134.742		
Ağustos	111.881	145.948		
Eylül	103.277	136.746		
Ekim	139.843	170.716		
Kasım	129.963	153.545		
Aralık	143.418	163.919		

Kaynak:İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Yukarıda yer alan tablo ve grafikten ülkemizin halı ihracatının aylar itibariyle seyri izlenebilmektedir.

2012 yılının ilk beş ayının sonunda halı ihracatının ülkemizin toplam ihracatı içerisindeki payı, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 0,23 oranında artarak % 1,33'e yükselmiştir.

Tablo 1			
Türkiye Genel İhracatında			
Halı İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
	2011	2012	2012 / 2011
	Ocak - Mayıs	Ocak - Mayıs	Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	54.239.105	59.833.376	10,3
Halı İhracatı	594.870	793.336	33,4
Halı İhracatının Payı %	1,10	1,33	
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>			

Türkiye'nin halı ihracatına el halısı ve makina halısı ayrımı ile bakıldığında, 2012 yılının Ocak – Mayıs döneminde el halısı ihracatında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 33,3 oranında düşüş meydana gelmiş olup, ihracat değeri 56,1 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

2012 yılı Mayıs ayı verilerine göre ise, ülkemizin el halısı ihracatı, 2011 yılı Mayıs ayına kıyasla % 35,8 oranında azalarak 15,3 milyon dolar olmuştur.

Diğer taraftan, 2012 Ocak – Mayıs döneminde makina halısı ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 44,3 oranında artmış ve 737,2 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Mayıs 2012 itibariyle ülkemizin makina halısı ihracatı, 2011 yılının aynı ayına göre % 42,2 oranında artmış ve 157,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4				
Eİ Halısı ve Makina Halısı İhracatımızın Halı İhracatındaki Payı				
<i>Birim: 1000 \$</i>				
	2011 Ocak - Mayıs	2012 Ocak - Mayıs	2012 / 2011 Değişim %	Toplam Halı İhracatta Pay %
El Halısı İhracatı	84.079	56.116	-33,3	7,1
Makine Halısı İhracatı	510.791	737.219	44,3	92,9
Toplam Halı İhracatı	594.870	793.336	33,4	100,0
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>				

Belli Başlı Pazarlarda Halı İhracatındaki Gelişmeler

Türkiye'nin halı ihracatında % 19,3'lük payıyla en büyük ihracat pazarı konumunda olan S.Arabistan'a, 2012 yılı Mayıs ayı sonu itibarıyla gerçekleştirilen ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 65,2 oranında artarak 153,1 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

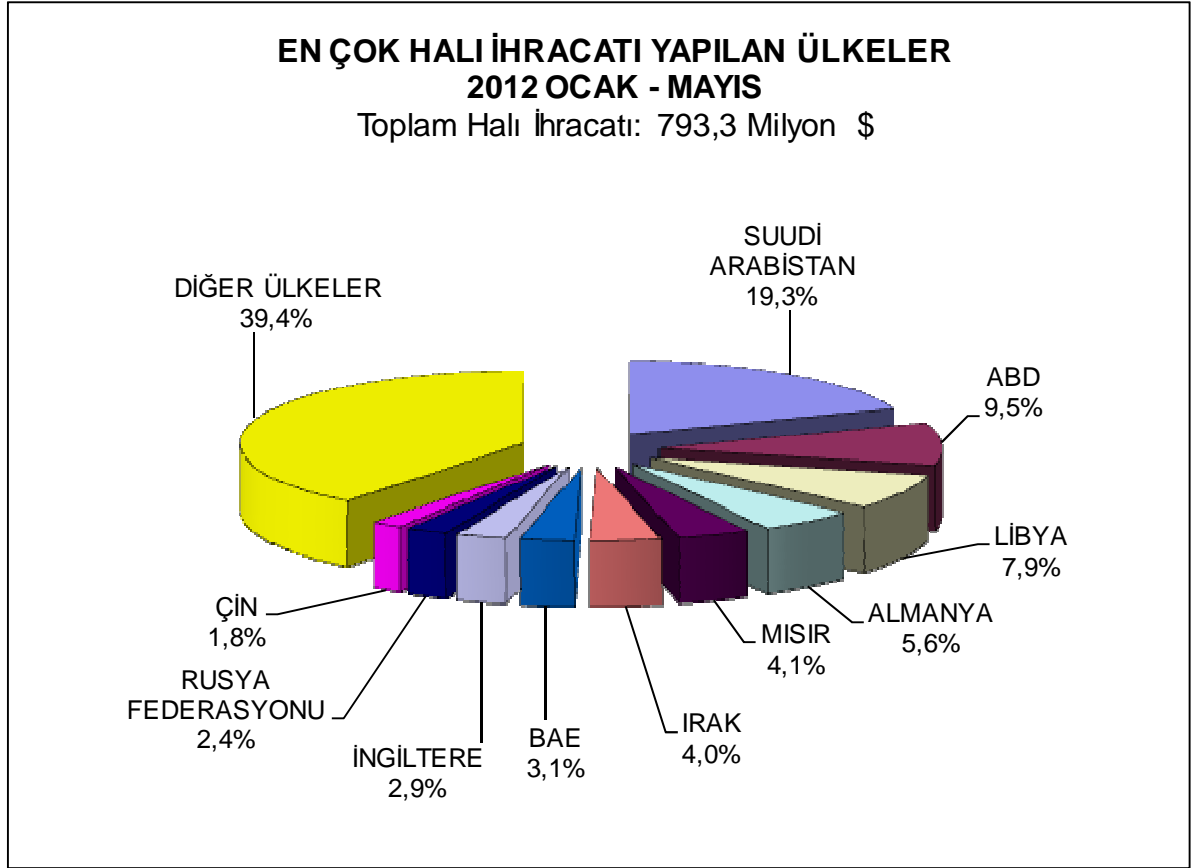
Anılan dönemde, ikinci büyük pazarımız konumundaki ABD'ye halı ihracatımız % 27,8 oranında artarak 75,2 milyon dolar olmuştur. Kaydedilen bu ihracat artışı ile ABD'nin toplam halı ihracatı içerisindeki payı % 9,5 olarak gerçekleşmiştir.

Bu dönemde, en büyük üçüncü ihracat pazarımız konumundaki Libya'ya yönelik halı ihracatımız ise, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 1108,8 gibi rekor bir düzeyde artmış ve 62,4 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ihracat değeri ile Libya'nın toplam halı ihracatımız içerisindeki payı % 7,9'a yükselmiştir. 2011 yılının Ocak - Mayıs döneminde Libya'ya yapılan ihracat 5,2 milyon dolar ile sınırlı kalmıştı.

Halı ihracatımızda 2012 yılının Ocak – Mayıs dönemine ait veriler incelendiğinde, ilk on pazar içerisinde yer alan ülkelerin tamamına ihracatımız artmış olup, artış oranlarının % 1,7 ile % 1108,8 arasında değişen oranlarda gerçekleştiği görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda, ülkemizin halı ihracatında ilk on pazara ilişkin gelişmeler yer almaktadır.

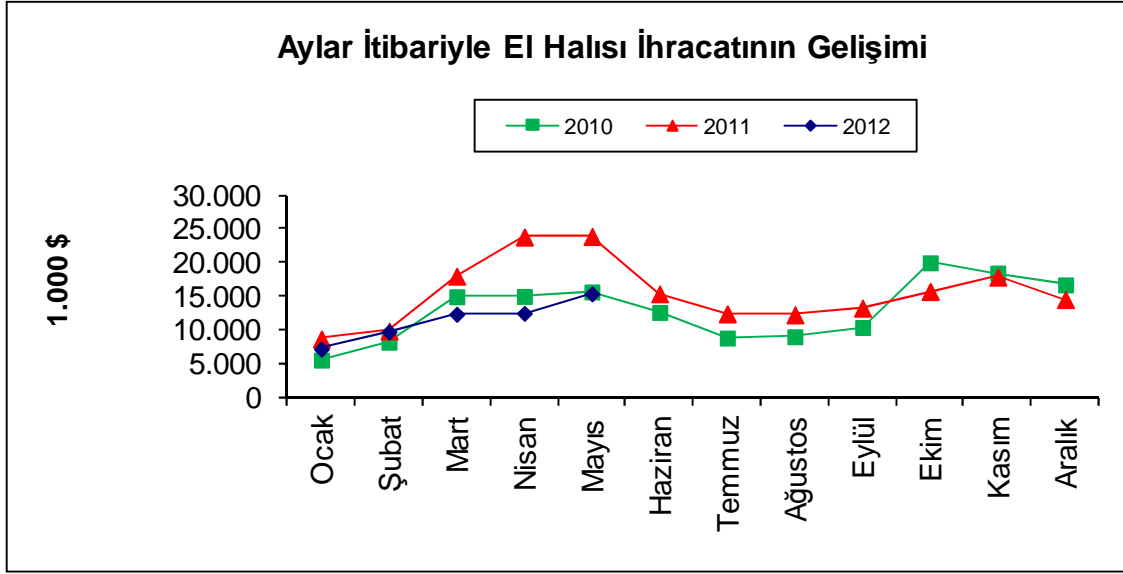
EN ÇOK HALI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK - MAYIS	2012 OCAK - MAYIS	PAY %	DEĞİŞİM %
SUUDİ ARABİSTAN	92.724	153.141	19,3	65,2
ABD	58.807	75.148	9,5	27,8
LİBYA	5.159	62.358	7,9	1108,8
ALMANYA	43.309	44.057	5,6	1,7
MISIR	5.094	32.884	4,1	545,5
İRAK	18.151	32.074	4,0	76,7
BAE	16.216	24.587	3,1	51,6
İNGİLTERE	22.426	23.068	2,9	2,9
RUSYA FEDERASYONU	13.580	18.885	2,4	39,1
ÇİN	6.521	14.515	1,8	122,6
DİĞER ÜLKELER	312.883	312.620	39,4	-0,1
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM İHRACATI	281.987	480.716	60,6	70,5
TÜRKİYE TOPLAM HALI İHRACATI	594.870	793.336	100,0	33,4

El Halısı İhracatımızda ve Pazarlarımızdaki Gelişmeler

Ocak - Mayıs 2012 döneminde ülkemizin el halısı ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 33,3 oranında azalarak 56,1 milyon dolar olmuştur. 2012

yılı Mayıs ayında ise, ülkemizin el halısı ihracatı 2011 yılı Mayıs ayına kıyasla % 35,8 oranında azalarak 15,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Aşağıda yer alan tabloda, ülkemiz el halısı ihracatının aylara göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 4				
Aylar İtibariyle El Halısı İhracat Kaydı				
2010 - 2011 - 2012				
<i>Birim: 1000 \$</i>				
	YILLAR			2012/2011
Aylar	2010	2011	2012	% Değişim
Ocak	5.512	8.629	7.134	-17,3
Şubat	8.139	9.812	9.702	-1,1
Mart	14.890	17.968	12.311	-31,5
Nisan	14.953	23.780	12.459	-47,6
Mayıs	15.609	23.872	15.335	-35,8
Haziran	12.566	15.326		
Temmuz	8.781	12.355		
Ağustos	8.965	12.226		
Eylül	10.328	13.219		
Ekim	19.963	15.682		
Kasım	18.410	17.822		
Aralık	16.669	14.493		

Kaynak:İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2012 yılı Mayıs ayı sonu itibariyle el halısı ihracatımızda en önemli ülkeler ABD, Japonya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya ve İngiltere olarak sıralanmaktadır. Bu dönemde, el halısı ihracatımızda ilk on pazar arasında yer alan ülkelere dört tanesine yönelik ihracatımız % 3,3 ile % 21.702,8 arasında değişen

oranlarda artmışken, altı ülkeye yönelik ihracatımız % 8,2 ile % 50,6 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

Anılan dönem itibariyle, en önemli el halısı ihracat pazarımız olan ABD'ye yönelik ihracat, geçen yılın aynı dönemine kıyasla % 4,9 oranında artarak 8,6 milyon dolar olmuştur. Bu ihracat değeri ile ABD'nin el halısı ihracatımızdaki payı % 15,4 olarak hesaplanmaktadır.

Ülkemiz el halısı ihracatı açısından en büyük ikinci pazar Japonya'dır. Japonya'ya yönelik ihracatımız Ocak – Mayıs 2012 itibariyle bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 16 oranında azalmış ve 7,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Japonya'nın toplam el halısı ihracatımız içerisindeki payı % 14,1 olarak hesaplanmaktadır.

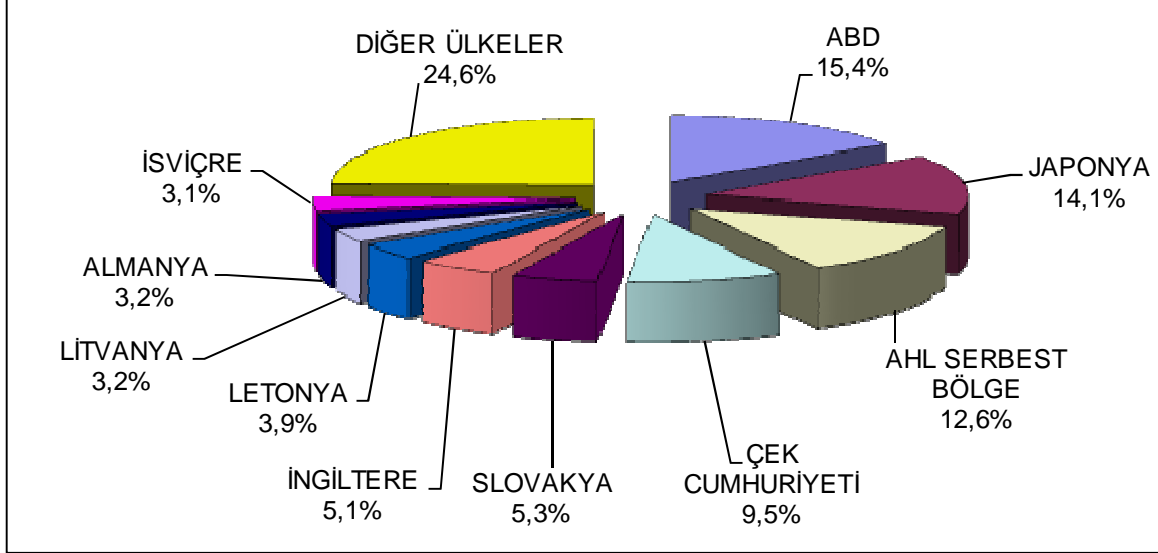
Ocak – Mayıs 2012 itibariyle ülkemizin el halısı ihracatının en fazla arttığı ülke % 21.702,8 oranında ihracat artışının yaşandığı Slovakya olmuştur. 2011 yılının Ocak - Mayıs döneminde sadece 14 bin dolarlık el halısı ihracatı yapılan Slovakya'ya 2012 Ocak - Mayıs döneminde 3 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Slovakya ülkemizin beşinci büyük el halısı ihracat pazarı konumundadır.

EN ÇOK EL HALISI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2011 OCAK - MAYIS	2012 OCAK - MAYIS	PAY %	DEĞİŞİM %
ABD	8.209	8.611	15,3	4,9
JAPONYA	9.426	7.916	14,1	-16,0
AHL SERBEST BÖLGE	6.819	7.045	12,6	3,3
ÇEK CUMHURİYETİ	4.165	5.347	9,5	28,4
SLOVAKYA	14	2.972	5,3	21.702,8
İNGİLTERE	5.824	2.877	5,1	-50,6
LETONYA	3.318	2.207	3,9	-33,5
LİTVANYA	1.939	1.780	3,2	-8,2
ALMANYA	3.017	1.775	3,2	-41,2
İSVİÇRE	2.544	1.726	3,1	-32,2
DİĞER ÜLKELER	38.805	13.862	24,7	-64,3
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM İHRACATI	45.273	42.254	75,3	-6,7
TÜRKİYE TOPLAM HALI İHRACATI	84.079	56.116	100,0	-33,3

Öte yandan Ocak - Mayıs 2012 dönemi itibariyle ilk 10 ülke arasında el halısı ihracatımızın bir önceki yılın aynı dönemine oranla en yüksek oranla azaldığı ülke İngiltere olmuştur. İngiltere'ye el halısı ihracatı, 2011 Ocak - Mayıs dönemine göre % 50,6 oranında azalarak 5,8 milyon dolardan 2,9 milyon dolara gerilemiştir.

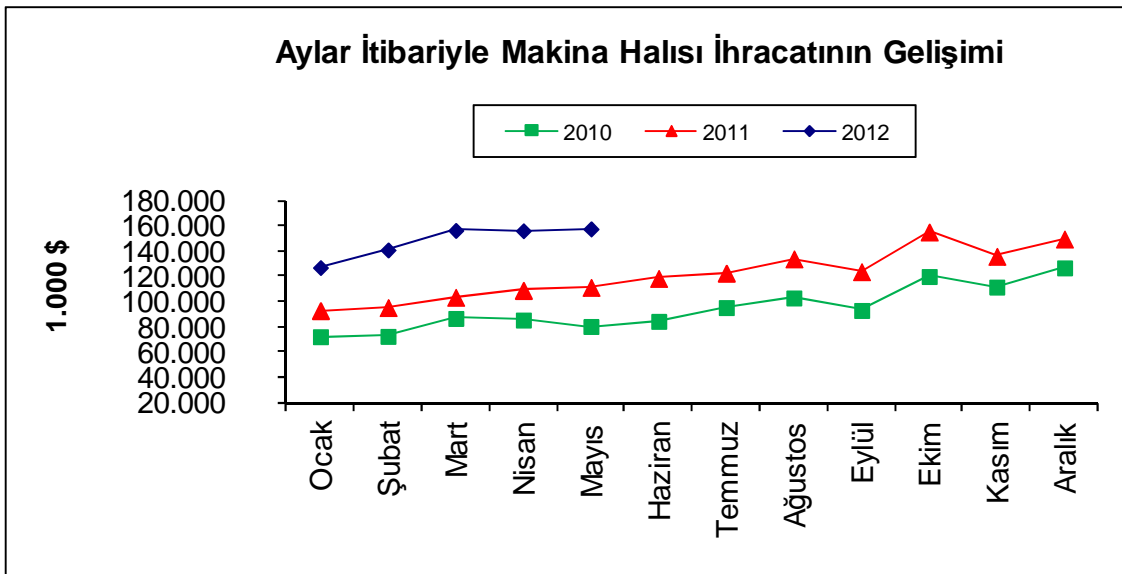
EN ÇOK EL HALISI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER 2012 OCAK - MAYIS

Toplam El Halısı İhracatı: 56,1 Milyon \$

Makina Halısı İhracatımızda ve Pazarlarımızdaki Gelişmeler

2012 yılının ilk beş ayının sonunda makina halısı ihracatımız 2011 yılı Ocak – Mayıs dönemine kıyasla % 44,3 oranında artışla 737,2 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Sadece Mayıs ayında makina halısı ihracatı 2011 yılı Mayıs ayına kıyasla % 42,2 oranında artmış ve 157,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bahse konu bu ihracat değeri, son üç yıl içerisinde Mayıs aylarında kaydedilmiş olan en yüksek ihracat değeridir.

Tablo 5				
Aylar İtibariyle Makina Halısı İhracat Kaydı				
2010 - 2011 - 2012				
<i>Birim: 1000 \$</i>				
	YILLAR			2012/2011
Aylar	2010	2011	2012	% Değişim
Ocak	72.146	92.726	126.907	36,9
Şubat	72.457	95.209	140.824	47,9
Mart	86.660	103.323	156.288	51,3
Nisan	85.357	108.758	156.048	43,5
Mayıs	80.158	110.778	157.519	42,2
Haziran	84.218	118.281		
Temmuz	95.218	122.387		
Ağustos	102.916	133.722		
Eylül	92.949	123.527		
Ekim	119.879	155.034		
Kasım	111.553	135.723		
Aralık	126.749	149.427		

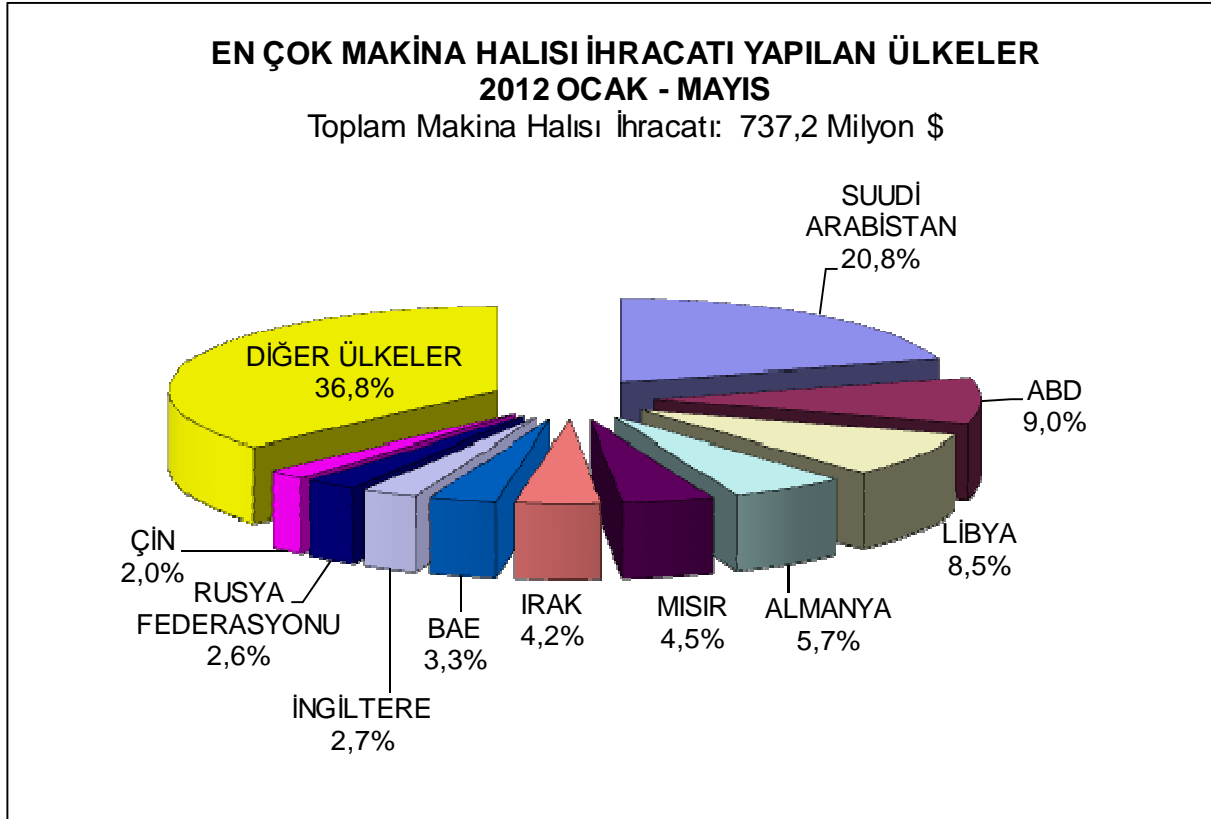
Kaynak:İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2012 yılı Ocak – Mayıs döneminde, makina halısı ihracatımızda en büyük paya sahip olan ülke olarak 153,1 milyon dolarlık ihracat ve %20,8'lik payıyla S.Arabistan öne çıkmaktadır. Suudi Arabistan'a yapılan ihracat 2012 yılı Mayıs ayı sonu itibarıyla geçen yılın aynı dönemine kıyasla % 65,3 oranında artışla 92,6 milyondan 153,1 milyona yükselmiştir.

EN ÇOK MAKİNA HALISI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
ÜLKELER	2011 OCAK - MAYIS	2012 OCAK - MAYIS	PAY %	DEĞİŞİM %
SUUDİ ARABİSTAN	92.603	153.113	20,8	65,3
ABD	50.599	66.537	9,0	31,5
LİBYA	5.058	62.335	8,5	1132,4
ALMANYA	40.292	42.281	5,7	4,9
MISIR	5.089	32.859	4,5	545,6
IRAK	17.323	31.171	4,2	79,9
BAE	16.143	24.380	3,3	51,0
İNGİLTERE	16.602	20.191	2,7	21,6
RUSYA FEDERASYONU	13.568	18.861	2,6	39,0
ÇİN	6.450	14.467	2,0	124,3
DİĞER ÜLKELER	247.065	271.023	36,8	9,7
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM İHRACATI	263.727	466.196	63,2	76,8
TÜRKİYE TOPLAM MAKİNA HALISI İHRACATI	510.791	737.219	100,0	44,3

Makina halısı ihracatında S.Arabistan'ın ardından 66,5 milyon dolarlık ihracat değeri ve % 9'luk payı ile ABD gelmektedir. Anılan dönemde ABD'ye yönelik makina halısı ihracatı % 31,5 oranında artmıştır.

Libya, 62,3 milyon dolarlık ihracat değeri ve % 8,5'lik payı ile en büyük üçüncü makina halısı ihracat pazarımız konumundadır. Libya'ya yönelik makina halısı ihracatımız 2012'nin ilk beş aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 1132,4 oranında artmıştır. İhracatta kaydedilen bu artış, aynı zamanda ilk 10 ülke içerisinde kaydedilen en yüksek oranlı ihracat artışıdır.

2012 YILI MAYIS AYINDA İHRACAT SEKTÖRLERİMİZİ ETKİLEYEN EKONOMİK GELİŞMELER

Mayıs ayında sektörlerimizi etkileyen uluslararası olayların başında en önemli ihracat pazarımız olan Avrupa Birliği'ndeki kriz atmosferinin başta Yunanistan siyasi krizi olmak üzere çeşitli nedenlerden tekrar yükselişe geçmesi yer alırken, AB'nin kendi ekonomisi kadar çevre ekonomiler ve dünya ekonomisinde neden olabileceği hasar da yoğun olarak gündemi işgal etmektedir.

AB pazarının yanısıra komşu ülkelerimiz olan İran ve Suriye ile dış ticareti sekteye uğratabilecek gelişmelerin devam etmesi, Mayıs ayında sektörel ihracat performansını belirleyen önemli bir etken olmuştur. Öte yandan, son dönemde Türkiye ile Irak Hükümeti arasında gerilen siyasi ilişkilerin de orta ve uzun vadede daha da kötüleşmesi durumunda ticari ilişkilere yansımından endişe edilmektedir.

Öte yandan, Irak'a ihracatları etkileyecek diğer bir gelişme de 1 Temmuz 2011 tarihinde Merkezi Irak Yönetimi tarafından başlatılan sevk öncesi inceleme uygulamasının 12 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi tarafından da uygulamaya konması nedeniyle ihracatçı firmalarımızın maliyetlerinin artacak olmasıdır. Yine Irak'a ihracat yapan sektörleri ilgilendiren diğer bir gelişme de daha önceden ertelenmesine rağmen 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla uygulamaya konacağı bildirilen yeni gümrük tarifesi sistemidir. Bugüne kadar ithalatlarda gümrük vergisi yerine sadece % 5 oranında harç tahsil edilen Irak'a ihracatlarda geçerli olacak yeni gümrük tarife sisteminde % 5 ile % 50 arasında değişen oranlarda gümrük vergileri geçerli olacaktır. Yeni gümrük vergi oranlarıyla ilgili olarak ayrıntılı bilgi <http://oo.21/7OJic> web adresi ile Bağdat Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği sayfasında yer almaktadır. <http://www.musavirlikler.gov.tr/haberdetay.cfm?HaberID=14036&dil=TR&ulke=IRQ>

İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren döviz kurlarıyla ilgili olarak, Mayıs ayında 1,86 TL seviyesine kadar çıkan dolar Haziran ayının ilk haftası itibarıyla 1,83-1,84 seviyesine gerilerken, euro/dolar paritesi ise ihracat sektörlerimizin aleyhine olacak şekilde 1,25 seviyesine dek gerilemiş bulunmaktadır.

Öte yandan, 2012 yılının ilk 4 ayında yüksek seyreden, Mayıs ayında ise düşüşe geçen petrol fiyatları, Haziran ayının ilk haftası itibarıyla ise daha da gevşeyerek ardından 83 dolar/varil seviyesinde seyretmektedir.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

İhracat sektörlerimizin en önemli ihracat pazarlarından Rusya ekonomisinin, 2011 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 4,1 büyürken, ikinci çeyrek dönemde ise büyüme oranı % 3,7 olarak açıklanmıştır. 3. çeyrek dönemde ise % 4,8 büyüyen ekonominin son çeyrek büyüme oranı ise henüz resmen açıklanmasa da %3,8-3,9 aralığında gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Rus ekonomisinin 2011 yılının tamamında ise % 4,3 oranında büyüdüğü öngörülmektedir.

2011 yılı boyunca % 7 civarında seyreden işsizlik oranı, yeni yılın ilk ayında % 6,6 olarak açıklanırken, Nisan ayında ise % 6'ya gerilemiştir.

Rusya genelinde perakende satışlar ise 2012 yılının Mart ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 7,3 artarken, Nisan ayında ise % 6,4 artmıştır.

Hazırgiyim, deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde 2012 yılında, halen 100 doları aşan petrol fiyatlarının da etkisiyle canlılığın devam etmesi beklenirken, olası bir küresel ekonomik krizde petrol fiyatlarının düşmesi sonucunda gelirlerinin büyük bölümü petrole bağlı olan Rusya ekonomisinin orta ve uzun vadede sıkıntıya girme olasılığı da mevcuttur.

Dünya Bankası verilerine göre 2011 yılında % 4,3 büyüyen Rus ekonomisinin 2012 yılında % 3,5 büyümesi öngörülürken, 2013 yılında ise % 3,9 büyüme öngörülmektedir. IMF ise 2012 yılında Rusya ekonomisinin % 4 büyüyeceğini öngörmektedir.

Almanya

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin 2011 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2 büyüdüğü açıklanmıştır. Alman ekonomisinin 2011 yılı genelinde ise % 3 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Almanya 2012 yılının ilk çeyrek döneminde ise % 1,2 büyüme göstermişti.

Güncel IMF tahminlerine göre Alman ekonomisinin 2012 yılında % 0,6 büyümesi beklenmektedir.

Almanya'da sanayi üretiminde 2012 yılı Mart ayında ise % 1,4 artış yaşanmıştır.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 0,3 artış göstermiştir.

Almanya'da işsizlik oranı Mart ayında Şubat ayına göre % 0,1 azalarak % 5,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'si 2011 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,5 küçülmüş bulunmaktadır. İtalya ekonomisinin 2011 yılı genelinde ise % 0,4 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

İtalya 2012 yılının ilk çeyrek döneminde ise % 1,3 düşüş göstermiştir.

Güncel IMF tahminlerine göre İtalya ekonomisinin 2012 yılında % 1,9 daralması beklenmektedir.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 2,2 düşüş göstermiştir.

İtalya'da işsizlik oranı Mart ayında Şubat ayına göre 0,5 puan artarak % 9,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Güncel IMF tahminlerine göre İtalya ekonomisinin 2012 yılında % 2,2 daralması beklenmektedir.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'sinin 2011 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,5 büyüdüğü açıklanmıştır. İngiltere ekonomisinin 2011 yılı genelinde ise % 0,7 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

İngiltere ekonomisi 2012 yılının ilk çeyrek döneminde ise % 0 büyüme göstermiştir.

Güncel IMF tahminlerine göre İngiltere ekonomisinin 2012 yılında % 0,8 büyümesi beklenmektedir.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 4,9 artış göstermiştir.

Ülke ekonomisindeki düşük büyümenin arkasında yatan nedenler ise tüketicilerin harcamalarını ertelemesi ve buna bağlı olarak hizmet sektöründeki yavaşlama olarak gösterilmektedir.

Uzmanlar ülke ekonomisinin bu yılın ilk çeyreğinde % 0,3 büyüdüğünü tahmin ederken, [İngiltere](#) Merkez Bankası ise, ekonominin bu yıl [büyüme](#) ve daralma arasında zikzak çizmeye devam edeceğini öngörmektedir. Ülke ekonomisinin bu yıl resesyona girmese bile düşük oranda büyümesi beklenmektedir.

İngiltere sanayi üretimi Mart ayında % 1,8 düşmüş bulunmaktadır.

İngiltere'de işsizlik oranı Şubat ayında Ocak ayına göre değişmeyerek % 8,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

ABD

ABD'de açıklanan son veriler ülke ekonomisinin ilk çeyrek dönemde genelde olumlu bir seyir izlediğini ortaya koyarken, uzmanlar ülke ekonomisinin son finansal krizin etkisinden hala tam olarak kurtulamadığını da hatırlatmaktadır.

Bu çerçevede ABD ekonomisi, 2011 yılı 3. çeyrek döneminde % 1,8 büyürken, son çeyrek dönemde ise % 3 büyüme kaydetmiştir. Bu verilere göre ABD ekonomisi 2011 yılının tamamında ise % 1,7 büyümüş bulunmaktadır.

ABD ekonomisi 2012 yılının ilk çeyrek döneminde ise % 2,2 büyümüş bulunmaktadır.

Güncel IMF tahminlerine göre ABD ekonomisinin 2012 yılında ise % 2,1 büyümesi beklenmektedir.

ABD Merkez Bankası verilerine göre, ülke ekonomisi bu yılın Şubat-Mart döneminde adım adım büyürken, istihdam birçok bölgede artmakta ya da istikrarlı bir seyir izlemektedir. Birçok eyalette hanehalkı tüketimlerinin arttığı kaydedilirken, bunun da perakende satışları olumlu etkilediği belirtilmektedir.

Bu çerçevede, ülke genelinde gıda dışı perakende satışlar 2012 yılının ilk 4 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 7 yükselirken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise geçen yıla göre % 7,5 artmış bulunmaktadır.

2012 yılı Ocak-Mart verilerine göre ABD toplam mal ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre 27,7 milyar dolar artarak 389,1 milyar dolar olarak gerçekleşirken, toplam mal ithalatı ise 42,4 milyar dolar artışla 585,2 milyar dolara yükselmiştir. Bu verilere göre mal bazında ABD dış ticaret açığı bu dönemde 14,6 milyar dolar artarak 196 milyar dolara yükselmiştir.

Öte yandan, son 3 yıldır % 9 ve üzerinde seyreden işsizlik oranı, 2012 yılının Şubat ayında % 8,3'e gerilerken, Nisan ayında ise son 3 yılın en düşük düzeyi olan % 8,1'e gerilemiş bulunmaktadır.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın, 2011 yılının 4. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,4 büyüdüğü kaydedilmiştir. Fransa ekonomisinin 2011 yılı genelinde ise % 1,7 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Fransa 2012 yılının ilk çeyrek döneminde ise % 0,3 büyüme göstermiştir.

Güncel IMF tahminlerine göre Fransa ekonomisinin 2012 yılında % 0,5 büyümesi beklenmektedir.

Ekonominin önemli göstergelerinden sanayi üretiminde Mart ayında % 1,2 düşüş meydana gelmiştir.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 2,7 artış göstermiştir.

Fransa'da işsizlik oranı Mart ayında Şubat ayına göre değişmeyerek % 10 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İspanya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve hazır giyim başta olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından İspanya ekonomisi içinde bulunduğu borç sarmalı ve durgunlaşan ekonomiye bağlı olarak artan işsizlik oranı nedeniyle zor bir dönemden geçerken, ülkenin GSYH'si 2011 yılının 4. çeyrek döneminde % 0,3 büyümüş bulunmaktadır. İspanya ekonomisinin 2011 yılı genelinde % 0,7 büyüdüğü tahmin edilmektedir.

İspanya 2012 yılının ilk çeyrek döneminde ise % 0,4 küçülmüş bulunmaktadır.

Güncel IMF tahminlerine göre İspanya ekonomisinin 2012 yılında % 1,8 daralması beklenmektedir.

İspanya'da sanayi üretiminde Mart ayında % 7,5 düşüş meydana gelmiştir.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 3,9 düşüş göstermiştir.

AB'nin en yüksek işsizlik oranına sahip İspanya'da işsizlik oranı Mart ayında Şubat ayına göre 0,5 puan artarak % 24,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Irak

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden Irak ekonomisinin 2011 yılında % 7-8 aralığında büyüdüğü kaydedilirken, IMF, Irak ekonomisinin 2012 yılında ise % 12 civarında büyüyeceğini öngörmektedir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde alım gücünün de artması beklenen Irak'ta, başta güvenlik ve yüksek işsizlik olmak üzere halen ciddi sorunlar mevcuttur ve ülke nüfusunun % 25'inden fazlası yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Başta kanalizasyon, temiz su temini ve elektrik gibi altyapı sorunları da çözüm beklemeye devam etmektedir.

Bunlara rağmen özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Halen 82 milyar dolar GSYH'ye sahip olan ekonominin büyük bölümü petrol ihracatından sağlanmaktadır.

Kazakistan

Birçok ihracat sektörü açısından potansiyel vadeden pazarlar arasında yeralan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı bir hammadde ekonomisi olup, ekonomideki performansı petrol fiyatlarına paralel gelişmektedir. Petrol fiyatlarının 2011 yılında nispeten yüksek seyretmesi sonucunda Kazakistan'da kişi başına düşen gelir resmi verilere göre 11 bin dolar düzeyine yükselmiştir.

Güncel verilere göre Kazak ekonomisi 2011 yılında % 7'nin üzerinde bir oranda büyürken, 2012 yılı büyüme tahmini ise % 6 düzeyindedir. Hükümet, halen 11,300 dolar seviyesinde olan kişi başına düşen milli gelirin 2012 yılsonunda 12 bin dolar seviyesini aşmasını hedeflemektedir.

Suudi Arabistan

Dünyanın başlıca petrol ihracatçılarından Suudi Arabistan'da, ülkenin GSYH'si yaklaşık 600 milyar dolar olarak hesaplanırken, satın alma paritesine göre kişi başına gelir ise 24 bin dolar seviyesinde

bulunmaktadır. Öte yandan, yüksek refah düzeyine rağmen genç nüfus arasında işsizlik oranının yüksek olduğu kaydedilmektedir.

Bütçe gelirlerinin % 75'ini, toplam ihracatın ise % 90'ını petrol gelirlerinin oluşturduğu ülkede, son dönemde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte ekonomide olumlu gelişmeler beklenmektedir.

IMF tarafından yapılan projeksiyonlar doğrultusunda Suudi Arabistan'ın 2011 yılında % 6,5 büyüdüğü öngörülürken, 2012 yılında ise % 3,5-3,6 oranında büyüme beklenmektedir.

İran

Özellikle tekstil ve hammaddeleri ihracatımızda başlıca pazarlardan olan ve bölge ülkelerine yapılan ihracatlarda da önemli transit geçiş noktası olan İran, son dönemde sıkıntılı bir süreçten geçmektedir. BM yaptırımlarının yanı sıra ABD tarafından ek yaptırımlara maruz kalan ülke ekonomisi, büyük oranda petrol ihracatına bağımlıdır.

Bu çerçevede, ABD'nin öncülük ettiği ek mali yaptırımlara AB'nin de destek vermesinin de etkisiyle Türk bankacılık sistemi de İran bankaları ile çalışmama noktasında baskı altında olup, İran ile ticaret yapan Türk firmalarının ödemelerini tahsil etme seçenekleri sınırlanmış bulunmaktadır. Bilindiği gibi İran üzerindeki BM yaptırımları daha çok İran'ın nükleer silah geliştirme kapasitesini ve uranyum zenginleştirme faaliyetlerini engellemek amacıyla uluslararası yaptırımları içerirken, ABD öncülüğündeki yaptırımlar ise İran ile neredeyse bütün ticari ve ekonomik ilişkileri (insani konular dışında) yasaklamaktadır. AB'nin son aldığı yaptırım kararları da İran'dan petrol ve petrol ürünleri ithalatını yasaklarken, İran Merkez Bankası'nın AB'deki varlıklarını dondurmakta ve AB firmalarının İran'da petro-kimya sektöründe yatırım yapmalarını ve İran'a petro-kimya sektörü ile ilgili araç-gereç, makine ve teknoloji ihracatını engellemektedir.

Öte yandan, İran'ın ulusal para birimi Riyal'in, Ocak ayında Dolar ve Euro karşısında aşırı değer kaybetmesi sonucunda alıcıların indirim talep etmeleri de ihracat sektörlerimiz için ayrı bir olumsuz gelişme olarak önümüzde durmaktadır. Öte yandan, İran ekonomisi 2011 yılında % 2,5 büyüme gösterirken, uluslararası finans kuruluşları, ağırlaşan yaptırımlar nedeniyle ülke ekonomisinin 2012 yılı büyümesinin olumsuz etkileneceğini belirtmektedirler. İran ekonomisinin 2012 yılında % 2,5-3,0 düzeyinde büyümesi öngörülürken, işsizlik oranının ise % 20'ye yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Suriye

Başta tekstil ve hammaddeleri olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli bir pazarı olan Ortadoğu grubundaki Suriye tarafından Serbest Ticaret Anlaşması'nın askıya alınması ve Türkiye'den yapılan ihracatlarda % 30 oranında ek gümrük vergisi uygulanması sonucunda genel ihracatın yanısıra tekstil ve hammaddeleri ihracatı ve diğer sektörel ihracatlarda da sert düşüş yaşanmaktadır.

Uluslar arası yaptırımlar nedeniyle Suriye ekonomisinin bu yıl % 15 küçülmesi beklenirken, ülkede gıda ve akaryakıt temininde sıkıntılar yaşanmaktadır.

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
08.06.2012*

	2011 MAYIS	2012 MAYIS	DEĞİŞİM %	2011 OCAK - MAYIS	TOPLAM HALI'DA PAY %	2012 OCAK - MAYIS	TOPLAM HALI'DA PAY %	DEĞİŞİM %
Birim: 1000 \$								
1 SUUDİ ARABİSTAN	27.522	37.515	36,3	92.724	15,6	153.141	19,3	65,2
2 ABD	13.279	15.796	19,0	58.807	9,9	75.148	9,5	27,8
3 LIBYA	134	7.810	5.714,6	5.159	0,9	62.358	7,9	1.108,8
4 ALMANYA	7.310	6.440	-11,9	43.309	7,3	44.057	5,6	1,7
5 MİSİR	570	5.653	891,6	5.094	0,9	32.884	4,1	545,5
6 İRAK	4.523	10.034	121,8	18.151	3,1	32.074	4,0	76,7
7 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	3.357	5.795	72,6	16.216	2,7	24.587	3,1	51,6
8 İNGİLTERE	4.596	5.775	25,6	22.426	3,8	23.068	2,9	2,9
9 RUSYA FEDERASYONU	2.123	3.811	79,5	13.580	2,3	18.885	2,4	39,1
10 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.861	4.266	129,2	6.521	1,1	14.515	1,8	122,6
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	65.275	102.895	57,6	281.987	47,4	480.716	60,6	70,5
11 POLONYA	2.704	2.820	4,3	14.026	2,4	14.063	1,8	0,3
12 UKRAYNA	1.530	1.879	22,8	13.145	2,2	13.264	1,7	0,9
13 KAZAKİSTAN	1.922	2.486	29,3	15.490	2,6	12.148	1,5	-21,6
14 BELÇİKA	3.284	2.473	-24,7	12.690	2,1	11.629	1,5	-8,4
15 KUVEYT	1.353	2.126	57,1	10.954	1,8	11.163	1,4	1,9
16 İSRAİL	1.109	1.800	62,4	8.967	1,5	11.054	1,4	23,3
17 ROMANYA	1.521	1.357	-10,8	9.165	1,5	10.735	1,4	17,1
18 İRAN (İSLAM CUM.)	1.640	1.646	0,3	12.091	2,0	10.441	1,3	-13,6
19 TÜRKMENİSTAN	2.526	2.436	-3,5	9.519	1,6	9.923	1,3	4,2
20 TACİKİSTAN	1.798	2.127	18,3	8.989	1,5	9.916	1,2	10,3
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	84.662	124.044	46,5	397.022	66,7	595.053	75,0	49,9
21 AFGANİSTAN	1.404	2.114	50,6	6.370	1,1	9.778	1,2	53,5
22 AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	873	1.653	89,3	8.174	1,4	9.613	1,2	17,6
23 JAPONYA	2.449	3.104	26,7	10.664	1,8	9.235	1,2	-13,4
24 İTALYA	1.321	1.850	40,1	8.625	1,4	8.120	1,0	-5,9
25 ÇEK CUMHURİYETİ	1.986	5.303	166,9	6.021	1,0	7.817	1,0	29,8
26 GÜNEY AFRIKA CUMHURİYETİ	1.258	1.115	-11,3	7.411	1,2	7.712	1,0	4,1
27 CEZAYİR	1.627	1.514	-7,0	4.431	0,7	7.491	0,9	69,0
28 AHL SERBEST BÖLGE	2.058	2.370	15,2	6.819	1,1	7.052	0,9	3,4
29 KIRGIZİSTAN	1.380	1.583	14,7	5.331	0,9	6.981	0,9	31,0
30 MALEZYA	1.290	2.077	61,0	4.259	0,7	6.746	0,9	58,4
31 FAS	1.547	1.060	-31,5	4.941	0,8	6.293	0,8	27,4
32 AVUSTRALYA	1.574	2.409	53,1	4.779	0,8	6.138	0,8	28,4
33 KANADA	1.430	978	-31,6	4.495	0,8	5.992	0,8	33,3
34 FRANSA	7.715	1.123	-85,4	24.998	4,2	5.043	0,6	-79,8
35 İSVEÇ	457	1.184	159,3	3.118	0,5	4.776	0,6	53,2
36 KATAR	587	1.082	84,3	2.434	0,4	4.279	0,5	75,8
37 PAKİSTAN	757	648	-14,4	4.271	0,7	4.186	0,5	-2,0
38 BULGARİSTAN	1.012	979	-3,2	2.672	0,4	4.031	0,5	50,9
39 SLOVAKYA	72	259	257,9	773	0,1	3.912	0,5	406,3
40 AVUSTURYA	606	588	-3,0	3.579	0,6	3.321	0,4	-7,2
41 YEMEN	96	869	808,3	1.394	0,2	3.278	0,4	135,1
42 BOSNA-HERSEK	866	905	4,5	3.062	0,5	3.081	0,4	0,6
43 BREZİLYA	811	939	15,8	2.204	0,4	3.042	0,4	38,0
44 ENDONEZYA	373	815	118,6	2.201	0,4	2.972	0,4	35,0
45 KOSOVA	1.247	1.180	-5,4	3.245	0,5	2.881	0,4	-11,2
46 İSVİÇRE	1.192	403	-66,2	3.439	0,6	2.601	0,3	-24,4
47 UMMAN	237	774	227,0	1.968	0,3	2.585	0,3	31,4
48 LİTVANYA	1.955	85	-95,7	2.005	0,3	2.483	0,3	23,9
49 ŞİLİ	858	528	-38,5	2.487	0,4	2.397	0,3	-3,6
50 MACARİSTAN	186	229	23,0	2.129	0,4	2.216	0,3	4,1
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	123.886	163.765	32,2	545.321	91,7	751.104	94,7	37,7
DiĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	10.764	9.089	-15,6	49.549	8,3	42.232	5,3	-14,8
AB (27) TOPLAMI	37.492	32.150	-14,2	172.748	29,0	158.170	19,9	-8,4
TOPLAM HALI İHRACATI	134.650	172.854	28,4	594.870	100,0	793.336	100,0	33,4

		2011 MAYIS	2012 MAYIS	DEĞİŞİM %	2011 OCAK - MAYIS	TOPLAM HALI'DA PAY %	2012 OCAK - MAYIS	TOPLAM HALI'DA PAY %	DEĞİŞİM %
	Birim: 1000 \$								
1	ABD	2.498	2.309	-7,6	8.209	9,8	8.611	15,3	4,9
2	JAPONYA	2.147	2.617	21,9	9.426	11,2	7.916	14,1	-16,0
3	AHL SERBEST BÖLGE	2.058	2.370	15,2	6.819	8,1	7.045	12,6	3,3
4	ÇEK CUMHURİYETİ	1.485	4.623	211,4	4.165	5,0	5.347	9,5	28,4
5	SLOVAKYA	-	-	#DIV/0!	14	0,0	2.972	5,3	21.702,8
6	İNGİLTERE	1.632	80	-95,1	5.824	6,9	2.877	5,1	-50,6
7	LETONYA	-	-	#DIV/0!	3.318	3,9	2.207	3,9	-33,5
8	LİTVANYA	1.939	-	-100,0	1.939	2,3	1.780	3,2	-8,2
9	ALMANYA	718	402	-44,0	3.017	3,6	1.775	3,2	-41,2
10	İSVİÇRE	1.044	361	-65,4	2.544	3,0	1.726	3,1	-32,2
	İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	13.521	12.762	-5,6	45.273	53,8	42.254	75,3	-6,7
11	BULGARİSTAN	549	531	-3,4	1.355	1,6	1.454	2,6	7,3
12	İTALYA	433	255	-41,2	2.259	2,7	1.445	2,6	-36,0
13	İSVEÇ	16	97	492,1	232	0,3	1.131	2,0	387,8
14	FRANSA	7.082	275	-96,1	20.623	24,5	1.118	2,0	-94,6
15	İRAK	115	263	127,9	829	1,0	903	1,6	9,0
16	HOLLANDA	184	157	-14,8	855	1,0	805	1,4	-5,9
17	DANİMARKA	132	121	-9,0	571	0,7	734	1,3	28,6
18	BELÇİKA	762	60	-92,1	3.793	4,5	703	1,3	-81,5
19	NORVEÇ	79	151	89,9	339	0,4	694	1,2	104,5
20	AVUSTURYA	47	80	68,5	211	0,3	459	0,8	117,6
	İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	22.923	14.750	-35,7	76.341	90,8	51.702	92,1	-32,3
21	İSRAİL	32	58	81,4	220	0,3	455	0,8	107,1
22	İRAN (İSLAM CUM.)	-	-	#DIV/0!	80	0,1	434	0,8	440,4
23	İSPANYA	162	42	-74,0	1.859	2,2	363	0,6	-80,5
24	AVUSTRALYA	25	47	89,8	266	0,3	304	0,5	14,4
25	KANADA	46	22	-51,6	334	0,4	285	0,5	-14,5
26	SİNGAPUR	28	147	429,5	115	0,1	268	0,5	133,2
27	ŞİLİ	27	28	6,2	88	0,1	254	0,5	190,3
28	LÜBNAN	15	48	214,7	159	0,2	236	0,4	48,2
29	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	17	26	55,7	73	0,1	206	0,4	181,6
30	GÜNEY AFRIKA CUMHURİ	27	18	-33,5	104	0,1	179	0,3	72,8
31	MEKSİKA	2	-	-100,0	2	0,0	163	0,3	8.374,5
32	YUNANİSTAN	20	9	-56,0	1.839	2,2	152	0,3	-91,7
33	BREZİLYA	-	6	#DIV/0!	46	0,1	96	0,2	108,3
34	CEZAYİR	4	24	531,8	144	0,2	71	0,1	-50,7
35	UMMAN	-	-	#DIV/0!	4	0,0	63	0,1	1.473,2
36	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	0	5	1.479,2	71	0,1	48	0,1	-32,1
37	FINLANDİYA	8	-	-100,0	8	0,0	48	0,1	468,7
38	PORTEKİZ	77	4	-94,9	258	0,3	44	0,1	-83,1
39	PERU	-	2	#DIV/0!	-	0,0	41	0,1	#DIV/0!
40	VIETNAM	-	-	#DIV/0!	-	0,0	39	0,1	#DIV/0!
41	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	19	6	-66,6	45	0,1	36	0,1	-20,2
42	KOSOVA	-	16	#DIV/0!	-	0,0	33	0,1	#DIV/0!
43	HONG KONG	10	1	-87,6	10	0,0	31	0,1	222,8
44	FAS	14	-	-100,0	16	0,0	31	0,1	92,6
45	SUUDİ ARABİSTAN	2	1	-65,0	121	0,1	28	0,0	-76,9
46	EGE SERBEST BÖLGESİ	23	16	-32,3	40	0,0	27	0,0	-31,7
47	MISIR	-	5	#DIV/0!	5	0,0	25	0,0	431,1
48	RUSYA FEDERASYONU	2	1	-39,9	12	0,0	24	0,0	95,3
49	LIBYA	-	10	#DIV/0!	101	0,1	23	0,0	-76,8
50	HİNDİSTAN	18	3	-84,2	26	0,0	22	0,0	-17,2
	İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	23.503	15.296	-34,9	82.386	98,0	55.730	99,3	-32,4
	DiĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	369	39	-89,4	1.693	2,0	386	0,7	-77,2
	AB (27) TOPLAMI	15.265	6.738	-55,9	52.180	62,1	25.455	45,4	-51,2
	TOPLAM EL HALISI İHRACATI	23.872	15.335	-35,8	84.079	100,0	56.116	100,0	-33,3

	2011 MAYIS	2012 MAYIS	DEĞİŞİM %	2011 OCAK - MAYIS	TOPLAM HALI'DA PAY %	2012 OCAK - MAYIS	TOPLAM HALI'DA PAY %	DEĞİŞİM %
Birim: 1000 \$								
1 SUUDİ ARABİSTAN	27.519	37.515	36,3	92.603	18,1	153.113	20,8	65,3
2 ABD	10.781	13.487	25,1	50.599	9,9	66.537	9,0	31,5
3 LIBYA	134	7.800	5.707,4	5.058	1,0	62.335	8,5	1.132,4
4 ALMANYA	6.591	6.037	-8,4	40.292	7,9	42.281	5,7	4,9
5 MİSİR	570	5.649	890,8	5.089	1,0	32.859	4,5	545,6
6 İRAK	4.408	9.771	121,7	17.323	3,4	31.171	4,2	79,9
7 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	3.340	5.768	72,7	16.143	3,2	24.380	3,3	51,0
8 İNGİLTERE	2.964	5.695	92,2	16.602	3,3	20.191	2,7	21,6
9 RUSYA FEDERASYONU	2.121	3.810	79,7	13.568	2,7	18.861	2,6	39,0
10 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.861	4.261	129,0	6.450	1,3	14.467	2,0	124,3
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	60.289	99.794	65,5	263.727	51,6	466.196	63,2	76,8
11 POLONYA	2.704	2.820	4,3	14.021	2,7	14.059	1,9	0,3
12 UKRAYNA	1.530	1.879	22,8	13.145	2,6	13.263	1,8	0,9
13 KAZAKİSTAN	1.921	2.483	29,2	15.397	3,0	12.127	1,6	-21,2
14 KUVEYT	1.348	2.126	57,7	10.705	2,1	11.163	1,5	4,3
15 BELÇİKA	2.522	2.412	-4,4	8.897	1,7	10.925	1,5	22,8
16 ROMANYA	1.521	1.355	-10,9	9.158	1,8	10.726	1,5	17,1
17 İSRAİL	1.077	1.745	62,1	8.747	1,7	10.602	1,4	21,2
18 İRAN (İSLAM CUM.)	1.640	1.646	0,3	12.011	2,4	10.008	1,4	-16,7
19 TACİKİSTAN	1.798	2.127	18,3	8.987	1,8	9.916	1,3	10,3
20 TÜRKMENİSTAN	2.361	2.435	3,1	9.141	1,8	9.912	1,3	8,4
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	78.711	120.820	53,5	373.935	73,2	578.898	78,5	54,8
21 AFGANİSTAN	1.404	2.114	50,6	6.370	1,2	9.778	1,3	53,5
22 AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	854	1.646	92,8	8.129	1,6	9.577	1,3	17,8
23 GÜNEY AFRIKA CUMHURİ	1.230	1.097	-10,9	7.308	1,4	7.533	1,0	3,1
24 CEZAYİR	1.624	1.490	-8,2	4.288	0,8	7.420	1,0	73,1
25 KIRGIZİSTAN	1.379	1.583	14,8	5.306	1,0	6.980	0,9	31,5
26 MALEZYA	1.242	2.077	67,2	4.209	0,8	6.743	0,9	60,2
27 İTALYA	887	1.596	79,8	6.366	1,2	6.675	0,9	4,9
28 FAS	1.533	1.060	-30,8	4.925	1,0	6.262	0,8	27,2
29 AVUSTRALYA	1.549	2.362	52,5	4.513	0,9	5.834	0,8	29,3
30 KANADA	1.383	956	-30,9	4.161	0,8	5.707	0,8	37,1
31 KATAR	586	1.082	84,5	2.432	0,5	4.261	0,6	75,2
32 PAKİSTAN	757	648	-14,4	4.271	0,8	4.186	0,6	-2,0
33 FRANSA	633	848	33,9	4.374	0,9	3.925	0,5	-10,3
34 İSVEÇ	440	1.087	147,0	2.887	0,6	3.645	0,5	26,3
35 YEMEN	96	869	808,3	1.394	0,3	3.278	0,4	135,1
36 BOSNA-HERSEK	864	905	4,8	3.054	0,6	3.078	0,4	0,8
37 ENDONEZYA	373	815	118,6	2.120	0,4	2.972	0,4	40,2
38 BREZİLYA	811	933	15,1	2.158	0,4	2.946	0,4	36,5
39 AVUSTURYA	559	509	-9,0	3.368	0,7	2.862	0,4	-15,0
40 KOSOVA	1.247	1.164	-6,7	3.245	0,6	2.847	0,4	-12,3
41 BULGARİSTAN	463	449	-3,0	1.317	0,3	2.577	0,3	95,6
42 UMMAN	237	774	227,0	1.964	0,4	2.522	0,3	28,4
43 ÇEK CUMHURİYETİ	502	679	35,4	1.856	0,4	2.470	0,3	33,1
44 MACARİSTAN	186	229	23,0	2.128	0,4	2.204	0,3	3,6
45 ŞİLİ	831	499	-39,9	2.399	0,5	2.143	0,3	-10,7
46 SİRBİSTAN	168	494	193,3	1.156	0,2	1.987	0,3	71,9
47 HİNDİSTAN	967	704	-27,2	2.209	0,4	1.801	0,2	-18,5
48 ARNAVUTLUK	241	364	51,3	1.649	0,3	1.799	0,2	9,1
49 YUNANİSTAN	841	280	-66,7	2.658	0,5	1.698	0,2	-36,1
50 PORTEKİZ	285	202	-29,3	1.639	0,3	1.638	0,2	-0,1
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	102.882	150.335	46,1	477.787	93,5	706.244	95,8	47,8
DiĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	7.896	7.184	-9,0	33.004	6,5	30.975	4,2	-6,1
AB (27) TOPLAMI	22.227	25.411	14,3	120.568	23,6	132.715	18,0	10,1
TOPLAM MAKİNA HALISI İHRACATI	110.778	157.519	42,2	510.791	100,0	737.219	100,0	44,3